

ธาว์ล

ธนวัฒน์ เนติโพธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริชญานิติศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

011735

I16816685

at

AVAL

Mr. Thanawat Natipodhi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อาวัล

โดย

นายธนวัฒน์ เนติโพธิ์

ภาควิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ไพจิตร ปุณณพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทนิติศาสตร์

Signature

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประภัสร์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Signature ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ไชวโถกกุล)

Signature กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ คงสมบูรณ์)

Signature กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาบดี ลีตตะบุศย์)

Signature กรรมการ

(อาจารย์ไพจิตร ปุณณพันธ์)

ลิขสิทธิ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อนิสิต
อาจารย์ที่ปรึกษา
ภาควิชา
ปีการศึกษา

อาวัล
นายชนวัฒน์ เนติโพธิ์
นายไพจิตร ปุณณพันธ์
นิติศาสตร์
2522

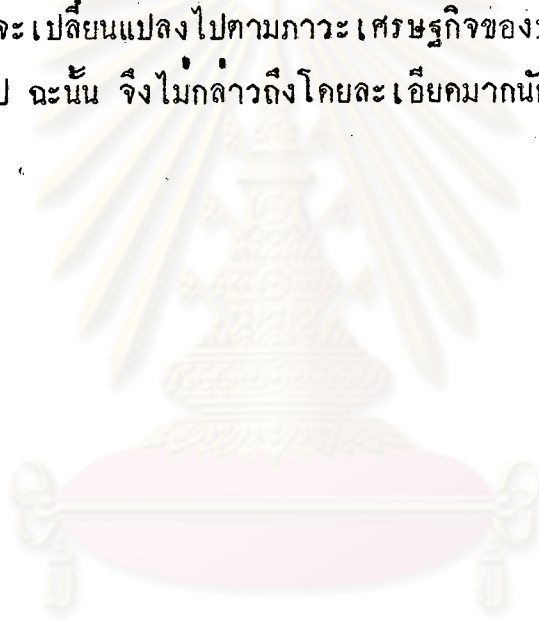

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันนี้ การค้าขาย หรือการติดต่อทางธุรกิจระหว่างพ่อค้าได้ขยายตัวออกไปอย่างมาก ทั้งในส่วนที่เป็นการค้าภายในประเทศ และส่วนที่เป็นการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งการซื้อขายสามารถกระทำกันได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบายยิ่งขึ้นกว่าเดิมมาก ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ซื้อ-ผู้ขายจะอยู่ในเมืองเดียวกัน หรือต่างเมืองกัน หรือแม้จะอยู่คนละประเทศก็ตาม สิ่งหนึ่งที่ช่วยเอื้ออำนวยให้การค้าเหล่านี้สามารถดำเนินไปได้โดยเรียบร้อยก็คือ การใช้จ่ายเงินในชำระหนี้กันนั่นเอง เพราะทำให้ไม่ตอมมีการนำเงินตราจำนวนมาก ๆ ติดตัวไปชำระหนี้กันอีกต่อไป และยังมีความปลอดภัยกว่าด้วย แต่ตัวเงินจะมีคุณค่าเป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับชำระหนี้แทนเงินตราที่ถือเมื่อตัวเงินนั้นมีหลักประกันการใช้จ่ายเงินตามตัวเป็นอย่างดีแล้ว และการค้าประกันตัวเงินที่เป็นที่นิยมแพร่หลายกันมากที่สุดขณะนี้ก็คือ การอาวัล นั่นเอง

ด้วยเหตุนี้ วิทยานิพนธ์นี้จึงมุ่งที่จะทำการศึกษา ค้นคว้า เรื่องอาวัล ทั้งในกรณีเนื้อหากฎหมายและปัญหาที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติ โดยเปรียบเทียบกับหลักการค้าประกันการใช้จ่ายเงินตามตัวในประเทศที่ไม่มีอาวัลด้วย และจะได้เสนอข้อแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวของนานาประการที่อาจเกิดขึ้นต่อไป

อย่างไรก็ดี วิทยานิพนธ์นี้ จะมุ่งแต่เนื้อหากฎหมายที่ตราไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นส่วนใหญ่ ฉะนั้น คับทกฎหมายอื่นที่เป็นเพียงส่วนประกอบปลีกย่อย คงจะกล่าวถึงไว้แต่เพียงพอประมาณเท่านั้น เช่น พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 คั้งนี้เป็นต้น แม้จะเป็นบทกฎหมายที่แม้จะเกี่ยวข้องกับการอาวัดบ้างก็ตาม แต่ก็ต้องมีกฎหมายอื่น เช่น ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ออกมาขยายความและวางกำหนดกฎเกณฑ์อื่น ๆ เพิ่มเติมไว้ด้วยเสมอ ซึ่งประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศและความจำเป็นแต่ละคราว ๆ ไป ฉะนั้น จึงไม่กล่าวถึงโดยละเอียดมากนัก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title	Aval
Name	Thanawat Natipodhi
Thesis Advisor	Paichitr Punyabandh
Department	Law
Academic Year	1979

ABSTRACT

At present, commercial or business dealings between traders grow larger and larger as regards domestic trade as well as international, and sale of goods can be more rapidly and conveniently concluded than in the past, notwithstanding that the buyer and the seller may resident in the same or different towns or even different countries. One of the means facilitating these commercial dealings is the use of bill of exchange in payment of debt, as this eliminates the burden of carrying a large sum of money in payment of debt and confers more safety. However, a bill of exchange which is creditworthy and readily accepted as good payment in place of money is the one which is strongly secured against payment and the popular means of guaranteeing a bill of exchange at the present time is the so-called "AVAL"

Consequently, this thesis intends to study aval both the legal aspect and the problems arising in practice by comparing

with the general guarantee against payment of a bill of exchange without aval, and will make some recommendations for solving various problems which may arise in the future.

However, this thesis will emphasise mostly the legal provisions in the Civil and Commercial Code. Other supplementary legal provisions which are provided elsewhere will be mentioned as appropriate such as the Commercial Banking Act B.E. 2505 which must, although relating to aval, have provisions in the Announcement of the Bank of Thailand to implement and lay down supplementary conditions. These Announcements of the Bank of Thailand are subject to amendments in accordance with economic conditions and occasional needs of the country, therefore, they will not be mentioned in details.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติการบประกาศ

การที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จขึ้นได้นั้น ผู้เขียนต้องกราบขอพระคุณท่าน
อาจารย์ผู้มีอุปการะคุณสองท่านด้วยกัน ท่านแรกคือ ศาสตราจารย์ ดร.อุกฤษ
มงคลาวิน อธิการบดีคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งในปี พ.ศ. 2519
ท่านได้เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์เปรียบเทียบ ให้แก่ผู้เขียน และ
ในการทำภาคินพนธ์ (Term Paper) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งแห่งการเรียนในวิชากฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์เปรียบเทียบดังกล่าว ผู้เขียนได้ทำภาคินพนธ์ เรื่อง ผู้รับอาวัลเสนอ
ท่านไป ปรากฏว่า เมื่อท่านได้ตรวจอ่านแล้วได้กรุณาให้คำแนะนำแก่ภาคินพนธ์ฉบับ
นั้นของผู้เขียน และให้คำแนะนำว่า ภาคินพนธ์นี้ดี สดควร จะเขียนเพิ่มเติมให้สมบูรณ์
ยิ่งขึ้นและทำ เป็นวิทยานิพนธ์เสียเลยจะเป็นประโยชน์แก่การศึกษาของชาติต่อไปภาย
หน้า ผู้เขียนจึงได้มีกำลังใจในอันที่จะมานะพยายามเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้นมา จน
สำเร็จ แต่อย่างไรก็ดี วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลงได้เลยหากมิได้รับความกรุณา
จากท่านอาจารย์ไพจิตร ปุณฺณพันธ์ ซึ่งท่านได้สละเวลาอันมีค่าของท่านเข้ารับเป็น
อาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่ผู้เขียน โดยได้ให้คำแนะนำชี้แจงแสดงข้อคิดเห็นในประการ
ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เขียนเป็นอันมาก และยิ่งกว่านั้น ท่านยังได้สละกำลังกายและกำลัง
สมองในการอ่านและแปลหนังสือภาษาฝรั่งเศส เป็นภาษาไทยให้ผู้เขียนใช้จนกว่าประกอบ
การเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย ทั้ง ๆ ที่ในระหว่างนั้นสุขภาพของท่านไม่สู้จะดีนัก ทั้ง
ทางด้านประสาทตาและความดันโลหิตซึ่งค่อนข้างสูง จึงนับเป็นพระคุณอันหาที่เปรียบมิ
ได้

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังขอกราบขอบพระคุณท่าน รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์
ไพบูลย์กุล คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.สุชาติ สักตะบุศย์ ซึ่งได้กรุณาสละเวลาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์รวมทั้งได้ให้
คำแนะนำแก่ผู้เขียนด้วยดีตลอดมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๑๑
บทนำ	๑๒
บทที่ 1 ประวัติของตัวเงินและความเป็นมาของการอ่าวัด	1
บทที่ 2 นิยามและลักษณะทางกฎหมายของอ่าวัด	5
บทที่ 3 แบบของการอ่าวัด	15
- การตกเข้าเป็นผู้รับอ่าวัดโดยผลของกฎหมาย	21
- ช่วงระยะเวลาที่อ่าวัดอาจเกิดขึ้นได้	22
- บุคคลที่จะเข้าเป็นผู้รับอ่าวัดในตัวเงิน	24
- อ่าวัดเป็นประกันให้แก่บุคคลที่ยังมิได้เข้ามาเป็นคู่สัญญาใน ตัวเงินได้หรือไม่	31
บทที่ 4 ผลบังคับของการอ่าวัด	35
- การยกข้อต่อสู้ของผู้รับอ่าวัด	37
- จำนวนเงินที่ผู้รับอ่าวัดจะรองรับผิด	40
บทที่ 5 การหลุดพ้นจากความรับผิดของผู้รับอ่าวัด	46
- การทำผิดแบบระเบียบในเรื่องตัวเงิน	47
- ข้อต่อสู้ที่เป็นของผู้รับอ่าวัดเองโดยแท้	51
- ความบกพร่องแห่งสิทธิในตัวเงินของผู้ทรง	57

บทที่ 6	สิทธิไต่เบี่ยของผู้รับอ่าวัด	65
	- บุคคลที่ผู้รับอ่าวัดจะใช้สิทธิไต่เบี่ยได้	65
	- จำนวนเงินที่ผู้รับอ่าวัดจะใช้สิทธิไต่เบี่ยได้	67
	- เมื่อผู้รับอ่าวัดไต่เบี่ยเอากับผู้รับอ่าวัดคนอื่นในตั๋วเงิน ฉบับเดียวกัน	70
บทที่ 7	อายุความ	72
	- อายุความในการฟ้องร้องบังคับเอาแก่ผู้รับอ่าวัด	72
	- อายุความที่ผู้รับอ่าวัดจะใช้สิทธิไต่เบี่ยแทน	76
บทที่ 8	ลักษณะของการประกันการใช้เงินตามตั๋วในประเทศอังกฤษ ...	81
บทที่ 9	อ่าวัดในทางปฏิบัติของการธนาคารพาณิชย์	97
บทที่ 10	การสันสภาพบุคคลของผู้รับอ่าวัด และบุคคลผู้ถูกประกัน ค้ายอ่าวัด	104
บทที่ 11	บทสรุป และข้อเสนอแนะ	111
	บรรณานุกรม	117
	ภาคผนวก	119
	ประวัติผู้เขียน	126

บทนำ

เนื่องจากการค้นคว้าศึกษากฎหมายในลักษณะตัวเงิน ส่วนที่ว่าด้วยการอาวัลนั้น ยังนับว่าแคบอยู่ จะเห็นได้ว่า คำบรรยายกฎหมายตัวเงินส่วนใหญ่จะกล่าวถึงรายละเอียดในเรื่องของการอาวัลไว้น้อยมาก ทั้งตัวบทกฎหมายในเรื่องอาวัลก็บัญญัติเอาไว้สั้นเกินกว่าที่จะทำความเข้าใจได้โดยง่าย จึงสมควรที่จะทำการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้โดยละเอียด

ในวิทยานิพนธ์นี้ จะได้แยกพิจารณาเรื่องการอาวัลออกเป็นส่วน ๆ ตามลำดับไป กล่าวคือ จะเริ่มตั้งแต่ประวัติความเป็นมา ความหมายและลักษณะทางกฎหมายของการอาวัล แบบของการอาวัล ความรับผิดชอบและการหลุดพ้นจากความรับผิดชอบของผู้รับอาวัล การใช้สิทธิไล่เบี้ยของผู้รับอาวัล ทั้งนี้เรื่อยไป โดยจะเน้นหนักไปในเนื้อหากฎหมายเป็นสาระสำคัญ สำหรับวิธีปฏิบัติกับการแก้ไขปัญหานั้น จะอยู่ในลำดับรองลงไป

อย่างไรก็ดี ผู้เขียนจะเน้นหนักไปในเนื้อหาของกฎหมายไทย เป็นส่วนใหญ่ จะเทียบเคียงกับกฎหมายต่างประเทศบ้างก็เมื่อจำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะมีวัตถุประสงค์ที่จะให้วิทยานิพนธ์นี้สามารถใช้ได้เป็นประโยชน์ทั้งในภาคการศึกษา และในภาคการปฏิบัติของวงการพาณิชย์ในปัจจุบัน มิใช่เป็นเพียงแต่เอกสารที่เก็บไว้ในห้องสมุดแต่เพียงอย่างเดียว

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะช่วยให้ความกระจ่างในเรื่องการอาวัลตัวเงินมากขึ้น เพื่อที่คู่สัญญาในตัวเงินหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะได้เข้าใจถึงสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้รับอาวัลได้โดยแจ่มชัด อันจะทำให้การอาวัลได้รับความนิยมนแพร่หลายยิ่งขึ้นกว่าในปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาการใช้กฎหมายพาณิชย์ของเราให้ทันสมัยแก่เหตุการณ์และแนวปฏิบัติทางการค้าใหม่ ๆ ที่ก้าวหน้าไปอยู่ตลอดเวลาได้โดยสมบูรณ์